

ת"פ 50031/03/16 - בלהה הילה סיבוני, אבי קורן נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת

ת"פ 50031-03-16 מדינת ישראל ואח' נ' סיבוני ואח'
תיק חיצוני: פמז 2855/13
בקשה מס' 21

בפני כבוד השופט יוסף בן-חמו
המבקשים
נגד
המשיבה

1. בלהה הילה סיבוני 2. אבי קורן
מדינת ישראל

החלטה

בדיון שנערך ביום 22/2/17 ביקשו שני הנאשמים שבית המשפט יפסול עצמו מלדון בתיק הפלילי.

נימוקי הבקשה :

- הנאשמים מכבדים מאוד את בית המשפט וברור להם שבית המשפט ישמע את התיק בלב פתוח ובנפש חפצה וכי בכל מקרה הצדק יעשה ללא כל ספק, אך כדי שהצדק "יראה" גם בראייתם הסובייקטיבית של הנאשמים, מבוקש שבית המשפט יפסול את עצמו.
- מותב זה דן בתיקי פש"ר שניהלה הנאשמת, שם בית המשפט לא קיבל את טענותיה ואף קבע מסמרות בפסק הדין, לגבי אופן ומהות "ההסתבכות שלה". בית המשפט קבע כי התנהלות החייבת ביצירת החובות לא היתה בתום לב וכי יש ממש בטענות הכנ"ר שטען כי ישנה בעייתיות ביצירת החובות.
- הנאשם 2 גם כן מנהל תיק פש"ר שנמצא בשלבים הראשונים, ניתן לו צו כינוס. בדיון ראשון בעניין ההכרזה העלה בית המשפט ביוזמתו שקיים פה כתב אישום, והמשך הדיון נדחה עד שיתבררו העובדות.

תגובת המשיבה :

- התיק הפלילי הועבר לטיפולו של מותב זה ביום 1/1/17, כאשר קודם לכן נדון בפני מותבים אחרים (השופטת יפעת שטרית והשופט עאטף עילבוני).
- המבקשים לא העלו את טענת הפסלות בהזדמנות הראשונה שהיתה להם - בדיון מיום 11/1/17.

· במסגרת הדין מיום 22/2/17 אז הועלתה טענת הפסילה, הציג ב"כ הנאשמת את פרוטוקול הדין בתיק הפש"ר שניהלה. טענות ב"כ הנאשמת מנוגדים לאמור בפרוטוקול. בית המשפט לא קבע כל קביעה בהקשר למידת תום ליבה של הנאשמת, וודאי לא קבע כל קביעת מהימנות. בית המשפט קבע כי אין לשלול מהחייבת את הגנת פקודת פשיטת הרגל.

· גם בדיון נוסף בתיק הפש"ר אין כל קביעה בעניין החובות. אין בסיס לחשש שהתגבש אצל הנאשמים. עניינו של הנאשם 2 כלל לא נדון בפני המותב.

· עילת הפסילה נבחנת באמת מידה אובייקטיבית ואין די בתחושה הסובייקטיבית של בעלי הדין או באי כוחם.

התשובה לתגובה :

· בית המשפט הביע דעתו זה מכבר על מהימנותה של המבקשת במסגרת תיק פש"ר 26342/02/11 ואף קבע לכאורה מסמרות בפסק הדין. המסכת העובדתית בהליך הפש"ר קשורה קשר ישיר למסכת העובדות בהליך דנן.

· בדיון בתיק הפלילי ביום 8/3/17 בית המשפט הבהיר כי קיימת סבירות שאכן נחשף למסמכים שונים הקשורים לנאשמת בתיק הפש"ר והציע למשיבה להסכים לבקשה ולא להסתפק בהשארת ההחלטה לשיקול דעת בית המשפט.

· הפרקליט המטפל מטעם המשיבה לא התייבב לדיון. נציג הפרקליטות שהופיע במקומו לדיון הודיע, לאחר שהתייעץ טלפונית, כי הוא משאיר את ההחלטה לשיקול דעת בית המשפט.

· עמדתה של המשיבה בתגובה בכתב לפיה היא מתנגדת לבקשת הפסילה, הינה תמוהה.

דין:

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, הנני סבור כי אין הצדקה לפסילה, לאור ההלכות המנחות בנושא זה.

ככלל, שופט אינו רשאי "להסתלק מן הדין" אלא אם כן יש עילה המצדיקה הסתלקות. כשם שחובה עליו להסתלק מהדין כאשר קיימת עילה, כך חלה על השופט חובה שלא להסתלק מן הדין בהעדר עילה.

פסילת מותב, בהעדר הצדקה אמיתית, עלולה לפגוע לא רק באינטרס הציבורי של מניעת בזבוז זמן שיפוטי והארכת הדיונים שלא לצורך, אלא אף באינטרס של הנאשם עצמו שההליך המתנהל בעניינו יסתיים בהקדם ככל האפשר.

המבחן התחיקתי לפסילת שופט, בין אם זה בעניין פלילי ובין אם זה בעניין אזרחי, הוא החשש למשוא פנים בניהול המשפט. הוראות סעיף 77 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד - 1984 נתנו גושפנקא להלכה שנקבעה על ידי ביהמ"ש העליון במס' פסקי דין.

כאשר הבקשה לפסלות היא בטענה שהשופט נגוע בדעה קדומה - לא כל דעה שיש לשופט, אף אם היא רופפת, די בה כדי להצדיק פסילה. רק כאשר דעה קדומה הופכת להיות נחרצת, ללא אפשרות סבירה של שכנוע ושינוי, הרי היא "דעה

קדומה", ורק "דעה קדומה" יוצרת אפשרות ממשית של משוא פנים, שיש בה כדי לפסול שופט. (ר' ע"פ 1988/94 דני **בראון נ' מ"י** (פס"ד מיום 19/06/94, כב' השופט זמיר)).

כב' השופט זמיר מציין בפסה"ד כי אין זה חשש בעלמא שעשויים להיות בעלי דין שיבקשו לנצל את העילה של משוא פנים, לא משום שהם חרדים לצדק, אלא משום שפסילת השופט עשויה לשרת אינטרס של בעל הדין ו/או להקנות להם יתרון טקטי, או אפשר שבעל הדין יסבור שיצמחו לו יתרונות אחרים מן הפסילה של השופט.

ישיבות ההקראה בתיק התנהלו בפני כב' השופט שטרית (ביום 14/04/16 וביום 11/09/16). התיק הועבר לטיפולו של כב' השופט עילבוני (ר' החלטת ס. הנשיא מיום 11/09/16), שכתב בהחלטתו מיום 11/09/16: **"...לא אוכל שלא להעיר כי קצב "התקדמות" התיק עד כה לא היה משביע רצון, בלשון המעטה, כך שעל הצדדים לפעול בעילות המתחייבת על מנת להביא תיק זה להתקדמות ממשית"**.

התיק הועבר אליי - מותב שלישי (ר' החלטת ס. הנשיא מיום 01/01/17).

במסגרת סדרי העבודה של ביהמ"ש המחוזי בנצרת, שימש מותב זה במשך 5 שנים תמימות (07-2011-07/2016) כמותב יחיד הדין בתיקי פש"ר. המדובר באלפי תיקים. למרבה הצער, חלק מסויים מהחייבים בתיקי פש"ר צוברים את חובותיהם תוך ביצוע **לכאורה** של עבירות פליליות. לאחר שינוי סדרי העבודה בבית המשפט, מותב זה אינו דן עוד בתיקי פש"ר, ובכלל זה בתיקים של הנאשמים. נראה לי שלא יתכן שכל נאשם שניהל הליך פש"ר בפני מותב זה בשנים האחרונות ומוגש נגדו כעת כתב אישום, יבקש לפסול מותב זה רק בשל כך שתיק הפש"ר התנהל בשלב מסויים בפניו.

בחנתי את תיקי הפש"ר בעניינם של שני הנאשמים. לו היה מדובר בנסיבות בהן בית המשפט קבע עמדה נחרצת בשאלת המימנות באופן שיש בו כדי להשליך על ניהול התיק הפלילי, היה מקום לקבל את הבקשה. אלא שלא זהו המצב. המשיבה מתנגדת. לא מצאתי כי נתקיימו נסיבות בהן נוצרה "דעה קדומה".

כשלעצמי הייתי מעדיף שלא לדון בתיק בו תחושתו הסובייקטיבית של הנאשם שבית המשפט גיבש "דעה קדומה", גם אם על פי הדין לא מתקיימת עילת פסילה, אלא שבית המשפט כפוף להוראות הדין ואיננו "בן חורין" להחליט לפסול את עצמו כאשר אין "עילת פסילה", כמשמעותה בדין ובהלכה הפסוקה.

עיינתי בפרוטוקול הדיון בתיק הפש"ר של המבקשת (11-02-26342), שאליו הפנה ב"כ המבקשת. הבקשה לצו כינוס הוגשה ביום 21/02/11. ניתן לחייבת צו כינוס ביום 28/04/11, לאחר שב"כ הכנ"ר הודיע שהוא אינו מתנגד למתן צו כינוס. דיון בשאלת ההכרזה התקיים ביום 06/12/12. בדיון נשמעו טענות הכנ"ר וב"כ החייבת. בתום הדיון ניתן פס"ד **המקבל** את בקשתה של החייבת ומכריז עליה כפושטת רגל, למרות התנגדות ב"כ הכנ"ר, שסבר שאין להיעתר לבקשה ואין להכריזה כפושטת רגל במסגרת פסה"ד. פסה"ד סקר את טענות וחוו"ד הכנ"ר וכן את טענות ב"כ החייבת. אכן, נרשם שם, בשורה 27 "מדובר בחובות בסכומים גדולים במיוחד ונראה **על פניו** שהתנהלותה של החייבת ביצירת החובות לא היתה בתום לב". אולם, מיד לאחר מכן, נרשם "יחד עם זאת, הפסיקה מפרטת את עניין תום הלב הנדרש ביצירת החובות, רק אם יש פגיעה מהותית בתקנת הציבור ייחשב אדם כחסר תום לב באופן שימנע ממנו את הגנת הפקודה...".

בדיון לא נחקרה החייבת/המבקשת ובית משפט לא קבע ממצאי מהימנות.

נראה לי כי בכל מבחן אובייקטיבי, לא ניתן לומר כי בנסיבות העניין קיים חשש אובייקטיבי למשוא פנים.

באשר לנאשם, לנאשם ניתן צו כינוס. בית המשפט לא דן עניינית בשאלת הכרזתו כפושט רגל והמשך הטיפול במסגרת השינוי בסדרי העבודה הועבר למותב אחר.

בנסיבות אלה, אני סבור שאין זה מן הראוי לקבל את בקשת הפסילה.

הבקשה נדחית.

אני קובע את התיק לדיון מכין ליום 02/04/17 שעה 09:30.

ניתנה היום, י"ז אדר תשע"ז, 15 מרץ 2017, בהעדר הצדדים.